

lahko pove tudi eventuelne želje glede knjig. — Knjižničar.

— **Kavarna, restavracija in klet »Zvezda«.** V kavarni »Zvezda« svira dnevno od 5. ure popoldne do 1. ure ponoči prvovrstna elitna damska kapela. V kleti prvovrstni salonski orkester od 5. ure popoldne do 12. ure ponoči. — V kleti in restavraciji so na razpolago izborna vina, sveža mrzla in gorka jedila. Po gledaliških predstavah se cenjenim gostom servira polovične porcije raznih svežih jedil. — **Trikrat na teden v restavraciji in kleti sveže morske ribe.**

— **Učitelje za violino opozarjamo na »Osnovno violinsko šolo«** za učiteljske, glasbene šole in slične zavode. 1. zvezek, ki je pravkar izšel v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Sestavljen Adolf Gröbming, učitelj glasbe. Violinska šola ima spredaj vsa osnovna navodila za violinski pouk in je sestavljena po zelo praktični metodi. Priporočamo jo za vse začetnike in za učitelje, da jo vpeljejo pri svojem pouku.

— **Razpis učiteljskih služb na osnov. šolah.** 1. Šolski okraj Kamnik: na tri-razredni osnovni šoli z eno vzporednico v Stranjah pri Kamniku eno učno mesto za učiteljico. 2. Šolski okraj Kočevje: na šestrazredni dekliški osnovni šoli s tremi vzporednicami v Ribnici eno učno mesto za učiteljico. 3. Šolski okraj Ljubljana: a) na štiri-razredni osnovni šoli z eno vzporednico na Ježici eno učno mesto šolskega upravitelja; b) na štiri-razredni osnovni šoli z dvema vzporednicama v Šmartnem pod Šmarno goro eno učno mesto šolskega upravitelja. 4. Šolski okraj Novo mesto: na osemrazredni dekliški osnovni šoli v Novem mestu eno učno mesto šolske upravitelje in eno učno mesto za učiteljico. 5. Šolski okraj Kozje: na dvorazredni osnovni šoli v Otimljem eno učno mesto za šolskega upravitelja in eno učno mesto za učiteljico. 6. Šolski okraj Maribor: na petrazredni osnovni šoli v Framu eno učno mesto za učiteljico. Pravilo opremljene prošnje naj se vlože po službeni poti, in sicer za vsako učno mesto posebej, najkasneje do dne 15. oktobra 1924.

— **Nova knjiga za zgodovinski pouk v osnovni šoli.** Učiteljice, ki poučujejo zgodovino naše države v višjih razredih osnovnih šol in na meščanskih šolah opozarjamo na prav priročno »Zgodovinsko čitanko« namenjeno učencem višje stopnje osnovnih šol, v kateri je vsa zgodovinska snov za osnovno šolo prav spretno zbrana. Na podlagi te knjige vam ne bo potreba šele zbirati zgodovinske snovi za pouk po drugih knjigah. »Zgodovinsko čitanko« je sestavil po raznih virih Anton Nerat, učitelj na l. deš. osn. šoli v Mariboru. Naroča se v Učiteljski knjižarni v Ljubljani in stane trdo vezana 15 Din.

— **V založništvu knjižarne Goričar & Leskovšek v Celju** je izšlo: Brinar Josip, Domožnanstvo za osnovne šole. Zemljepisni podatki in zgodovinske slike o kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Cena vez. knjigi 20 Din. »Domožnanstvo« podaja učencem osnovnih šol v jedrnatih oblikah opis Slovenije (za 4. šol. leto), zemljepis Jugoslavije (za 5. šol. leto) in 44 metodično vzornih slik iz zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Brinarjevo »Domožnanstvo« nadomešča torej kar tri različne učbenike ter je potemtakem cena knjige (20 Din) izredno nizka. Šolska vodstva dobe na vsakih 10 izvodov en izvod zastoj. Isto založništvo je izdalo: Brinar Josip, Slovenska vadnica za višje razrede osnovnih šol in za meščanske šole. Vaje iz slovnice, pravopisa in spisja. Cena vezani knjigi 24 Din. — Knjižarna Goričar & Leskovšek v Celju.

— **Učiteljice srbohrvaščine opozarjamo na novi »Učbenik hrvatskoga ili srpskoga jezika«.** Metodični in na osnovu akcenta za šolo i privatnu uporabo priredilo Josip Bačić, profesor na drž. učiteljski šoli u Ljubljani. Odobreno od oddelka za prosveto. Knjiga je izšla v Učiteljski tiskarni v Ljubljani in stane trdo vezana 42 Din ter obsega 248 strani. Ker je knjiga višji del »srpskih ili hrvatskih čitank« je prikladna, da se jo vpelje v vse višje organizirane, srednje in strokovne šole.

Tvrda Dragotin Roglič v Mariboru, Koroška cesta 19 nas obvešča, da je založila lep album s slikami in cenami svojih čevljev, ker se je naročanje po pošti zelo razširilo. Ta album, ki vsebuje 30 slik najrazličnejših čevljev, je edini te vrste in naj omogoča čimlažje izbiro naročnikom. Cenjeni interesi naj z dopisnico na gori navedeni naslov naročijo že sedaj ta brezplačni album, ki jim bo doposlan takoj po končani vezavi. S tem si pridobite krasen pregled najboljših strupenih ter solidnih in modernih cestnih čevljev, ki so pod znamko »Karo« znani našim čitateljem ter so si pridobili vsled izborne kvalitete najboljši ime.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!

Naša gospodarska organizacija.

— **Darila za »Učiteljski konvikt«.** Učiteljski zbor prve mestne deške osn. šole v Ljubljani preostanek zbirke 55 Din: Florijan Rozman, učitelj v pok. v Krškem, mesto venca na grob pok. tovarišu **Lojzetu Dolinsku**, 100 Din; učiteljski zbor v Šmartnem pri Litiji 392.50 Din, katere so darovali: Mihael Debelak, Zina Poljanec - Furlanova in Zina Rodetova po eno državno obveznico à 100 Din, imajoča vsaka pet zapadlih kuponov, Beti Kavčičeva 20 Din ter Marica Koritzkyjeva 20 Din; Julij Mayer, nadučitelj v Zg. Tuhinju, mesečni prispevek za oktober t. l., 5 Din. — Iskrena hvala! — Današnji izkaz: Din 552.50; zadnjič izkazanih Din 23.750; skupaj Din 24.302.50.

Pri tej priliki sporočamo, da je »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« pristopilo k čerkovnemu uradu za Slovenijo. **Požrtvovalne prijateljice in prijatelji bodočega doma učiteljske učee se mladine se vlijudno vabijo, naj se pridno osebno ali pismeno zglasajo za položnice v svrhu pošiljanja darov.** Društveno blagajništvo ima svoj lokal v Učiteljski tiskarni (l. nadstr., soba št. 17).

— **Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Učiteljsko društvo Sv. Lenart v Slov. gor. 50 Din; Učiteljsko društvo za Slovenjebistriški okraj 500 Din; Učiteljsko osnovne šole na Pobrežju 80 Din; učiteljsko deške osnovne šole IV. v Mariboru 100 Din; učiteljsko dekliške osnovne šole IV. v Mariboru 100 Din; učiteljsko deške in dekliške osnovne šole v Studencih 160 Din; Voigrinec Anton, nadučitelj in Štumpf Ljudevit, učitelj pri Sv. Antonu v Slov. gor. namestu venca na grob pokojnega g. J. Tušaka pri Sv. Antonu 100 Din. Iskrena hvala! — Nekateri šole nam še doigujejo za »Narodne pravljice iz Prekmurja«; prosimo, da ta dolg čimprej poravnajo, ker imamo tudi mi obveznosti napram tiskarni. — M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljski pravnik.

— **Š Nadaljno izplačevanje penzijskih prejemkov brez presledka.** Na podlagi odloka delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani, št. A. IV. 5210 ex 1924 z dne 6. septembra 1924 in odloka ministrstva prosvete odeljenje za osnovno nastavo z dne 18. avgusta 1924 O. N. 39.751 je določen sledeči postopek: 1. učnim osebam, ki so si pridobile pravico do penzije v zmislu čl. 139. odst. 2. čin. zakona, njihove službene prejemke izplačevati proti naknadnemu obračunu neizpremenjeno naprej do končne ureditve penzijskih prejemkov; 2. učnim osebam, ki se upokoje iz kateregakoli vzroka pred dovršeno službeno dobo, na osnovi odst. o členu 140. čin. zakona v ime akontacije na penzijske prejemke, ki se odobre v zmislu čl. 152. odst. 1. istega zakona, proti naknadnemu obračunu po 50% od pokojninske osnove; v obeh slučajih s pripadajočimi draginskimi dokladi. Izplačilo teh akontacijskih prejemkov se vrši avtomatično in nepretrgoma. Delegacija financ je pritrčila temu načinu akontiranja osebnih pokojnin, dokler finančno ministrstvo ne odredi drugače. Draginska doklada k akontaciji penzije onih oseb, ki bi dobile le 50% pokojninske osnove, mora biti »odmerjena po določilih za upokojece«, da ne bi eventualno vsega skupaj preveč prejeli.

— **Š Kako so odtegnili vsoto za naturalna stanovanja v Srbiji?** Beograjsko učiteljsko je doživelo l. t. m. neprijetno iznenađenje. Po naredbi ministrstva financ jim je bila odtrgana od plače celokupna vsota, ki so jo prejeli od občine na račun stanarine od 1. maja do 30. septembra t. l. Ta odlok se utemeljuje s čl. 39. čin. zak. Glavna kontrola je zahtevala, a ministrstvo je odredilo, da se beograjskim učiteljem održe od oktobrske plače po 400 Din za pet mesecev, računajoč 80 Din mesečno.

— **Š Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, da se vsi poviški po čl. 7., 29., 30., 31., 34., 35., in 36. — razen položajnih plač, nakazujejo v Ljubljani.** Ta odlok toplo pozdravljamo in želimo hkrati, da ne bodo sedaj tozadevne prošnje ležale v Ljubljani še dalj nego so se reševale v Beogradu. Ta naša bojazen je tem večja, če gledamo na razmerje administrativnega uradništva pri prosvetnem oddelku, ki je uročeno za 3500 učiteljev osnovnih in meščanskih šol v Sloveniji, posebno ono pri knjigovodstvu v primeri s šte-

vilom uradništva, ki je pridrženo pri drugih oddelkih za znatno manjše število uradništva. Ni čuda, če je učiteljsvo pri tem razmerju vedno zadnje!

INTERPRETACIJA URADNIŠKEGA ZAKONA.

(Dalje.)

6. Ministrstvo vojne je postavilo vprašanje, ali pripada kontraktualnim uradnikom pri tem ministrstvu beneficija po členu 125. zakona o civilnih državnih uslužbencih. Komisija je v tem primeru mišljenja, da te beneficije ne pripadajo družinam kontraktualnih uslužbencev, pa naj bodo ti uslužbenci postavljeni po zakonu o civilnih državnih uslužbencih ali po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice. Člen 280. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice urejuje vprašanje o višini njihovih prejemkov, odnosno o nagradi za njihovo delo.

7. Na vprašanje o uporabi člena 117. glede določitve čina je komisija mnenja: z ozirom na to, ker so v isti grupi in isti kategoriji starejšine in podrejeni uradniki, ali se poedino zvanje kot izredna beneficija predvideva tudi v višji grupi od starejšinskega zvanja te grupe, se opredeli čin uslužbenca v tem primeru na podlagi starejšinskega odnosa v dotični stroki poleg pogojev, predvidenih v členu 117.

8. O vprašanju glede veljavnosti o vstetih službenih letih na podlagi člena 282. finansijskega zakona za l. 1922/23., ki je že ukinjen, je izdala komisija sledeče mnenje: rešenja, katere so izdajali poedini ministri po členu 282. finansijskega zakona konstatirajo samo fakta o službenih letih dotičnega uslužbenca. S temi rešitvami pa si ni pridobil nihče nikakih pravic, ker se izda odlok, s katerim se pridobe pravice o vstetju službenih let šele v onem momentu, ko se regulira pokojnina uslužbencem. S tem odlokom dobi uslužbenec izvestne pravice glede vstetja službenih let, a ne s kakršnimkoli rešenjem, s katerim se izgovarja le fakt po členu 282. finansijskega zakona o službovanju za čas vojne. Tudi v pogledu komisije odločbe po členu 241. zakona o civilnih državnih uslužbencih ne predstavljajo ta rešenja nikakega odloka, s katerim se pridobe izvestne pravice. Komisija ima pravico in dolžnost, da o tem vprašanju šele razpravlja z ozirom na člen 241. zakona. Šele po odločbi prevebene komisije dobi uslužbenec izvestne pravice.

9. Na vprašanje, ali velja odredba člena 235. zakona, s katerim se omejuje pravica na penzijo, tudi za žene, ki so državne uslužbenke, je komisija sledečega mnenja: po členu 230. zakona ni razlike med državnimi uslužbenci moškega ali ženskega spola in navedena odredba predstavlja pozitiven predpis, s katerim se določa, da se čas za penzijo računa od 21. leta starosti vsem onim, ki po dosedanjih zakonih niso imeli pravice do penzije brez oziira na spol.

10. Na vprašanje, ali je potrebno, da se dosedanj kontraktualni uslužbenci razrešijo in imenujejo iznova na podlagi člena 130. zakona z odobritvijo ministrskega sveta ali z ukazom ali rešenjem resornega ministra, je komisija mnenja: za one kontraktualne uslužbenke, katerim je bila odmerjena nagrada že preje s kontraktom in ako ta kontrakt še ni potekel, ni potrebna nobena nova odločba. V primeru, da se ugovor podaljša, je treba postopati po členu 130. zakona. Za one kontraktualne nastavljenke, ki so postavljene na poedina zvanja s pravico do prejemkov aktivnih državnih uslužbencev enakega zvanja, pa bodisi z ukazom ali rešenjem, za te se mora takoj obnoviti rešenje o njihovem postavljanju in uporabiti za nje člen 130. zakona. Komisija meni, da bo podpisal, tudi ta zopetni sprejem v službo resorni minister.

11. Na vprašanje, kako in kdo bo plačal bolniške stroške za državne uslužbenke, ki se lečijo v samoupravnih in občinskih bolnicah, je komisija mnenja, da to vprašanje ni takšnega značaja, da bi se zbog njega zahtevalo tolmačenje zakona in zato ne more odgovoriti na to vprašanje. Ta zadeva se lahko uredi le zakonodavnim putem. Kajti če predvideva zakon brezplačno lečenje v državnih bolnicah, potem ni dana možnost, da se namesto tega odredi lečenje po drugih bolnicah na breme države, ali da bi se za to vnesel poseben kredit v budget.

12. Po katerem kriteriju naj se odloči vprašanje, katere državne uslužbenke je smatrati za zvaničnike in katere za služitelje, ker se v različnih upravnih oblastih naše države nahajajo nekatera zvanja v kategoriji zvaničnikov, je ko-

misija mnenja: v odredbi sami niso točno opredeljeni kriteriji za razliko izmed uradnikov, zvaničnikov in služiteljev, ker se takšna razlika ne more teoretično učit; ali ker so zvanja ene in iste stroke prešla v poedine skupine raznih kategorij, je običajen njihov značaj kot uradniško, zvaničniško in služiteljsko zvanje ter je stvar organiziranja poedine stroke, kako bo razdelila delo v dotični stroki na zvanju, katere predvideva zakon in uredba.

13. Na vprašanje, koliko let se računa po členu 242. zakona, je komisija mnenja: z ozirom na poslednji odstavek člena 2. zakona o budžetskih dvanajstinah za mesec januar, februar in marec 1924 se vštejejo po členu 242. zakona ona leta, katere so se priznala tudi za odmero osnovne plače po členu 241. zakona in to vsled tega, ker je ta odredba le prehodnega značaja in izdana zaradi prevedbe državnih uslužbencev na nove plače.

14. Na vprašanje, ali se naj razume prvi odstavek člena 64. zakona, ki govori o prestopanju iz stroke v stroko iste kategorije, tako, da ostane uslužbencu rezervirana grupa, dokler ne položi izpise, je komisija mišljenja: ako izpolni uslužbenec vse pogoje iz člena 64. zakona in ako je v tem momentu prazno mesto v dotični grupi, tedaj je lahko sprejet, a nemogoče je, da bi se za take uslužbenke rezerviralo mesto v dotični stroki.

15. Na vprašanje, kako se računajo leta dobrovoljem, kadar po dobrovoljstvu stopijo v državno službo, leta, prevedena v dobrovoljski službi, je komisija mnenja: to vprašanje je urejeno s členom 241. zakona o državnih uslužbencih v zvezi s členom 9. zakona o dobrovoljih; ta člen se razume tako, da se naša na dobrovolje, ki postanejo po dovršeni dobrovoljski službi drž. uslužbenci.

16. Na vprašanje, ali se naj prizna uslužbencem kazenskih zavodov brezplačna kurjava in razsvetljava z ozirom na službo, katero vrše ter z ozirom na odredbe člena 40. zakona o državnih uslužbencih, je komisija mnenja: ker je služba tega osebja zvezana s stalno povečano pazljivostjo in z gotovo nevarnostjo za življenje, zato mu gre ono, kar določa člen 40. zakona.

17. Na vprašanje, ali je občinska služba predvidena v 5. odstavku člena 137. zakona, služba javne samoupravne edinice, je komisija mišljenja, da je občinska služba takšnega značaja.

18. Na vprašanje finančnega ministrstva, ali se smejo prevesti računski uradniki, ki izjemoma vrše konceptno službo, v 1. kategorijo, je komisija mnenja, da se ne smejo prevesti v to kategorijo, ker je za prevedbo odločilno zvanje, na katero je postavljen uradnik z dekretom, a ni odločilno delo, pri katerem se on slučajno nahaja.

19. Na vprašanje, ali se lahko podaljšanje roka iz člena 102. zakona dovoli v teku prvih dni, ali se podaljša lahko 15-dnevni rok po preteku roka, je komisija mnenja: podaljšanje se lahko dovoli le v začetku roka, ker po preteku roka postane imenovanje za državnega uslužbenca že neveljavno.

20. Na vprašanje, kdo da je pristojen, da izda odlok o odpustu iz začasne državne službe, ker o tem zakon ničesar ne odloča, je komisija mnenja, da izda takšen odlok oni organ, ki je izdal tudi odlok o sprejemu v državno službo.

RAZVESELJIVE VESTI ZA REVMA-TIČNE.

Pred dvema letoma je iznašel mladi ruski zdravnik dr. Rahlejev izborno zdravilo proti vsem vrstam revmatizma, katero zdravilo je po njegovih sestavnih delih imenoval Radio-Balsamica. Uporaba tega zdravila pri bolnikih, obolenih na revmatizmo, gihtu in revmatičnem išiasu je pokazala neverjetne rezultate, tako da je Radio-Balsamica priznan od vseh medicinskih avtoritet Evrope kot edino in najsigurneje sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Lek se uporablja z mazanjem ter izredno hitro deluje. — je neškodljiv srcu ter ne pušča nikakih sledov ne na koži, ne v organizmu.

Naš narod mnogo trpi po vojni na revmatizmo. Sedaj imajo priliko tudi najtežje revmatično bolni, da po uporabi dveh do treh stekleničic tega zdravila lahko in hitro ozdravijo. Za izdelovanje in razprodajanje tega zdravila je dr. Rahlejev otvoril svoj laboratorij v Beogradu, Kosovska ulica 43.